

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zlepšení atmosféry a podpora sebehodnocení

příručka pro účastníky kurzu - pracovní text ke studiu

Pojďme spolu CZ.1.07/1.2.17/01.0011

Operační program Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Rovné příležitosti dětí a žáků,
včetně dětí a žáků se speciálními
vzdělávacími potřebami

2. Nabídka aktivit a her ke zlepšení atmosféry v oddíle a podpoře sebehodnocení dětí

Patří sem všechny hry a aktivity, které:

- ✓ zaměřují děti na pozitivní stránky ostatních,
- ✓ zvyšují pocit sounáležitosti se skupinou,
- ✓ zvyšují sebedůvěru jednotlivců,
- ✓ vedou k zodpovědnosti a samostatnosti.

KOLEČKO (rozhovor v kruhu) - všichni jsou na stejné úrovni, každý tam přinese jen sebe. Účastníci se učí vyjadřovat své myšlenky, naslouchat druhým, předávat si slovo (u menších dětí si mohou mluvčí předávat „mikrofon“, aby neskákal jeden druhému do řeči). Každý by se měl dostat na řadu, nesmělé děti ale k vyjádření nenutíme, dáme jim čas na rozmyšlenou, vyzveme je znovu později.

Ke zlepšení atmosféry skupiny přispívá, když si sdělujeme pozitivní informace, např. co pěkného jsem v posledních dnech prožil/a, co se mi na schůzce (dnešním táborovém dni, výpravě) líbilo, s kým se dobře spolupracovalo... Společným rozhovorem je možno plánovat akce a jejich organizaci, domlouvat pravidla. U skupin, které už dokáží vést takto rozhovor, můžeme také řešit společné problémy.

Hra NA OHLEDUPLNÉHO - tajně určené dítě se chová obzvláště mile, vstřícně a ohleduplně. Na konci schůzky (výpravy, táborového dne) všichni hádají, kdo to byl a také řeknou, proč si to myslí. Zaměříme tak pozornost k žádoucím způsobům chování, ukáže se, že se pěkně chovaly i jiné děti a že si toho ostatní všimli. Na vícedenních akcích může ten, kdo správně „ohleduplného“ uhodne, tajně pověřit dalšího a hra pokračuje. Většinou chtějí ti nepověření ostatní poplést a předhánějí se ve vzájemné vstřícnosti.

OSMÝ DIV SVĚTA - rozsáhlejší projekt zaměřený na podporu sebehodnocení a povzbuzující atmosféry ve skupině. Projekt pochází od švýcarské pedagožky Eriky Echle, využila jej opakovaně úspěšně ve své praxi ve školní třídě, můžeme jej ale použít i my a přizpůsobit jej našim potřebám a podmínkám. Může se prolínat činnostmi oddílu dlouhodobě, nebo je možno využít jednotlivé prvky a náměty. Cílem je ukázat dětem, že každý člověk je jedinečný a zajímavý pro ostatní - každý je „osmým divem světa“.

Každý účastník projektu si založí sešit A4 s názvem „Osmým divem světa jsem já!“ - sem si bude průběžně vše zaznamenávat (pokud se vše napíše, jako velcí si to určitě rádi přečtou). Projekt obsahuje řadu témat a otázek, na které mají děti najít odpověď a společně si pak výsledky sdělují a diskutují o tématu. Pokud jsou některá zjištění příliš osobní, nemusí se samozřejmě zveřejňovat, mohou se zalepit do obálky. Na projekt je vhodné předem upozornit rodiče, aby se nedivili, když se jich budou děti vyptávat.

Návrhy témat:

- Jak se moji rodiče seznámili
- Jak to bylo, když jsem byl/a miminko - otázky pro rodiče na moje narození, jídlo, spánek, jméno pro mě (a jak by se bylo jmenovalo dítě druhého pohlaví), jak reagovali sourozenci... Děti přinesou svoje první fotografie.
- Moje nejstarší vzpomínka, fotografie z té doby
- Moje nejoblíbenější hračka - přinesou ukázat

- Moje oblíbené zvíře - podle možností přinesou fotku nebo i zvíře
- Moje nehody a jizvy - účastníci vyprávějí o svých malých (nebo i velkých) nehodách a zraněních
- Moji sourozenci - promýšlíme výhody a nevýhody toho mít či nemít sourozence
- První den v oddíle, první dojmy

Dále do projektu patří různé metody sebehodnocení a hodnocení druhými, některé uvádíme:

Hra JÁ JSEM... může přispět ke zvyšování sebedůvěry dětí. Potřebujeme sadu kartiček s napsanými vlastnostmi (většinou přídavná jména) - od **neutrálních po silně pozitivní** (tedy bez negativních!). Vylosované (nebo vybrané) dítě jde stranou, za dveře. Lístky se rozloží na zem nápisem nahoru. Ostatní hráči vybírají (každý 1 - 2) kartičky, které podle jejich názoru vybrané dítě vystihují, a dávají je na jeho místo. Dítě pak bere jednotlivé lístky a čte nahlas, jak ho ostatní posuzují: „Já jsem veselý, já jsem dobrý kamarád ...“ Pokud se mu některá vlastnost nezdá, nepřečte ji a odloží. Ostatní si může nechat a doma přepsat na svůj list a pověsit třeba nad postel.

VZKAZY NA RUKU - každý účastník si na papír obkreslí obrys své ruky, na náramek napíše své jméno. Obrázky rukou se rozmístí kolem, účastníci je obcházejí a každému na ruku napíše **pozitivní vzkaz** - co se mi na něm líbí, čím překvapil, co oceňuji, co obdivuji, proč ho mám rád ... Pak si každý svou ruku se vzkazy vezme a přečte - buďto jen pro sebe, něco v kolečku i pro ostatní.

ZRCADLO - účastník dostane list s výčtem různých vlastností a výroků, vyznačí ty, které se na něj hodí. Pak požádá kamaráda/ kamarádku, aby jej také zhodnotil (nebo jej zhodnotí vedoucí družiny, oddílu). Nad oběma výběry pak spolu diskutují.

Můžeme použít i další náměty vedoucí k sebepoznání a vzájemnému poznání ve skupině:

CO SI O TOM MYSLÍM - vybereme nějaký zajímavý výrok nebo nějakou událost a v kolečku každý řekne, co si o tom myslí.

CO MÁM A NEMÁM RÁD/RÁDA - je možno si říkat v kolečku, ale lépe je, když každý nakreslí na papír - na jednu polovinu věci (lidi, zvířata, situace), které má rád, a na druhou naopak, které rád nemá. Pak si to s ostatními prohlížíme a komentujeme, hledáme shody a rozdíly mezi námi. Také je možno využít staré časopisy a udělat si místo kreslení koláže.

MŮJ ERB - známá technika - nakreslený erb se rozdělí na několik polí, do kterých se kreslí - pole je možno různě definovat, např.:

- Můj dosud nejlepší osobní výkon
- V těchto třech věcech jsem dobrý/á
- Tím mi můžete udělat radost
- Toho chci dosáhnout
- Toto chci, aby se v mém životě změnilo ...

Vydala: Jihomoravská krajská organizace Pionýra pro vnitřní potřebu
Údolní 58a, Brno 659 88, www.jmpionyr.cz
Publikace vydána v rámci projektu Pojd'me spolu hrazeného z ESF

Prošlo jazykovou korekturou, neprodejné.

© Brno 2015

1. vydání